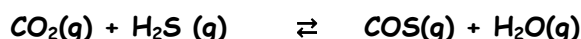

EKAINA 2020

A3: CO₂ berehala erreakzionatzen du H₂S -gasarekin tenperatura altuan, erreakzio honen arabera:

Esperimentu batean 2,4 g CO₂ ipini dira 2,5l-ko ontzi batean 337°C-an eta behar adina H₂S gehitu zaio eta orekara iritsi eta gero presio totala 10 atm izan dadin. Orekan dagoenean azken nahaste horretan 0,01mol ur daudela jakinda.

- a) Kalkulatu konposatu bakoitzaren zenbat mol dauden orekan
- b) Kp oreka-konstantea
- c) Adierazi nola aldatuko den oreka, ontziaren presio totala erdira murrizten bada. (Emaitzak a) 0,0445mol, 0,436mol,0,01mol; b) 5,46.10⁻³ .c) Ez du eragiten)

V = 2'5 L
 T = 337°C + 273 = 610K
 P_T orekan = 10 atm
 n_{H₂O} orekan = 0'01 mol

$\text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2\text{S}(\text{g}) \rightleftharpoons \text{COS}(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g})$

m_{CO₂} = 2,4g CO₂ $\frac{1 \text{ mol CO}_2}{44 \text{ g CO}_2} = 0,0545 \text{ mol CO}_2$ hasieran.

Molak hasieran	CO ₂ (g) 0,0545mol	+ H ₂ S(g) n ₀	$\rightleftharpoons$	COS(g) —	+ H ₂ O(g) —
Molan aldatuta	- x	- x		+ x	+ x
Molak orekan	0,0545mol-x	n ₀ -x		x	x

H₂S-ren hasierako molak, kontuan hartu behar ditugu, "behar adina H₂S gehitu zaio", enuntziatua, esaten dutelako

a) Substantzien molak orekan :

- n_{H₂O} orekan = 0'01 mol = x
- n₀ kalkulatu : Mol kopuru totala orekan : n_T = 0,0545 - x + n₀ - x + x + x = 0,0545 + n₀

↓
 H₂S

n₀ = n_T - 0,0545

↳ gas idealaren legearekin mol kopuru totala orekan kalkulatuko dugu : P_T · V = n_T · R · T

n_T = $\frac{P_T \cdot V}{R \cdot T} = \frac{10 \text{ atm} \cdot 2'5 \text{ L}}{0'082 \text{ atm L} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1} \cdot 610 \text{ K}} \approx 0'5 \text{ mol orekan}$ Nahasketaren molak orekan

n₀ = 0,5 mol - 0,0545 mol = 0,446 mol H₂S-ren hasierako molak

Hotak Orekan: $n_{\text{CO}_2} = 0,446 \text{ mol} - 0,01 \text{ mol} = 0,436 \text{ mol}$
 $n_{\text{H}_2\text{S}} = 0,4 - 0,01 = 0,39 \text{ mol}$
 $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{H}_2\text{O}} = 0,01 \text{ mol}$

b) k_p : Substantzia $0,0445$ io pa: $0,84 \text{ atm}$ ekan behar ditugu: $0,436$ $i \cdot P_T = 8,72 \text{ atm}$
 $P_{\text{CO}_2} = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_T} \cdot P_T = \frac{0,09}{0,5} \cdot 10 = 1,8 \text{ atm}$ // $P_{\text{H}_2\text{S}} = \frac{n_{\text{H}_2\text{S}}}{n_T} \cdot P_T = \frac{0,39}{0,5} \cdot 10 = 7,8 \text{ atm}$
 $P_{\text{CO}_2} = P_{\text{H}_2\text{O}} = \frac{n_i}{n_T} \cdot P_T = \frac{0,01}{0,5} \cdot 10 = 0,2 \text{ atm}$.

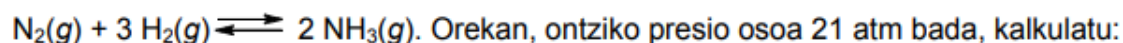
$$|k_p| = \frac{P_{\text{CO}_2} \cdot P_{\text{H}_2\text{O}}}{P_{\text{CO}_2} \cdot P_{\text{H}_2\text{S}}} = \frac{0,84 \times 8,72}{1,8 \cdot 7,8} = \frac{\text{atm}^2}{\text{atm}^2} = 5,46 \times 10^{-3}$$

c) $P_T/2$ eragina orekan.

Presioak eragiteko beharrezkoa da substantzia gaseosen mol kopuru aldaketa gertatzea. kasu honetan $\Delta n = n_p - n_e = (1+1) - (1+1) = 0$, ondorioz presioak ez du eragiten orekan.

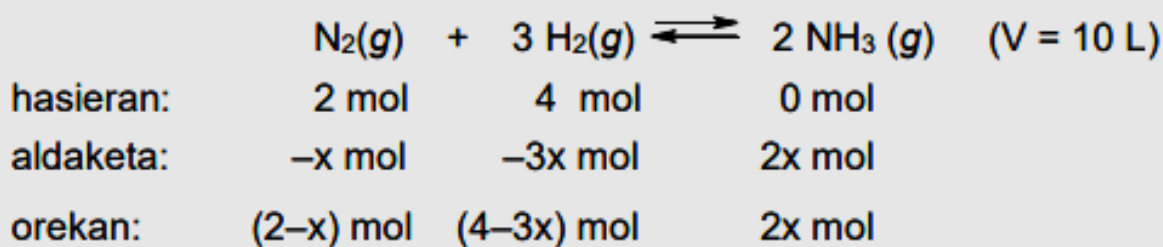
UZTAILA 2020

A1. 10 litroko ontzi batean 2 mol nitrogeno eta 4 mol hidrogeno sartzen dira, eta nahastea orekatzen uzten da 700 K-an. Erreakzio hau gertatzen da:

- a) Substantzia bakoitzaren kontzentrazioa orekan. (1,00)
 b) Tenperatura horretan, Kc-ren balioa. (0,50)
 c) Kp-ren balioa. (0,50)
 d) Nola aldatu behar da erreakzio-nahastearen presioa amoniakoaren kontzentrazioa gutxitzeko?. (0,50)

a) Orekara iristeko x mol nitrogenok erreakzionatzen badu, orduan:

Orekan, mol kopuru osoa : $n_T = 2 - x + (4 - 3x) + 2x = 6 - 2x$

Gainera:
$$n_T = \frac{P \cdot V}{R \cdot T} = \frac{21 \text{ atm} \cdot 10 \text{ L}}{0,082 \frac{\text{atm} \cdot \text{L}}{\text{K} \cdot \text{mol}} \times 700 \text{ K}} = 3,66 \text{ mol}$$

Beraz: $3,66 = 6 - 2x \Rightarrow x = 1,17 \text{ mol}$

Orekan, konposatuen kontzentrazioak hauek izango dira:

$$[\text{N}_2] = \frac{2 - x}{V} = \frac{2 - 1,17}{10} = 8,3 \cdot 10^{-2} \text{ M}$$

$$[\text{H}_2] = \frac{4 - 3x}{V} = \frac{4 - 3 \cdot 1,17}{10} = 4,9 \cdot 10^{-2} \text{ M}$$

$$[\text{NH}_3] = \frac{2x}{V} = \frac{2,34}{10} = 0,234 \text{ M}$$

b) Masa-ekintzaren legea aplikatuz:

$$K_c = \frac{[NH_3]^2}{[N_2][H_2]^3} = \frac{(0,234)^2}{8,3 \cdot 10^{-2} \times (4,9 \cdot 10^{-2})^3} = 5.607$$

[0,50 p]

c)

$$K_p = K_c(RT)^{\Delta n} = 5.607 \times (0,082 \times 700)^{-2} = 1,7$$

[0,50 p]

d) Presioa jaitsi behar da. Amoniakoaren kontzentrazioa gutxitzeko, oreka ezkerraldera lerratu behar da. LeChâtelier-en printzipioa aplikatuz, sistemaren oreka mol kopuru gutxien dagoen aldera lerratzeke, sistema osoaren presioa jaitsi behar da.

